

Concurs de cusut ii

Ja, traditie si simbol milenar

Scopul realizarii proiectului

Portul popular romanesc are o traditie milenara, acesta putand fi observat pe Columna lui Traian. Anii socialismului au sters din memoria oamenilor adevaratele valori materiale si morale, cele care calauzesc oamenii in viata. Redescoperirea lor este o actiune anevoioasa, dar nu imposibila. Valorile bunicilor nostri sunt cele care au creat valori, apreciate si in zilele noastre, dar pervertite in anii comunismului. Scopul nostru este de a redescoperi adevaratele valori ale inaintasilor si sa le impartasim si celor din jurul nostru, de a potentia valorile umane: munca, creativitatea, perseverenta si satisfactia muncii prestate.

Viziunea acestui proiect

Oamenii traiesc in comunitate, iar membrii comunitatii apreciaza valorile create in interiorul acesteia. Astfel prin puterea exemplului, membrii vor intelege si aprecia efortul depus de unii membri pentru realizarea de bunuri de

valoare, cu care au ocazia de a se mandri. Astfel se va crea un curent emulativ de creatie din dorinta de a fi apreciati si admirati.

Pornind de la acest postulat, dezvoltam proiectul in patru pasi.

Pasul I

- Crearea starii de competitie
- Crearea Concursului "Ia, traditie si simbol milenar"
- Stabilirea datei de lansare - Ziua Comunei, deoarece reuneste membrii comunitatii
- Stabilirea unui premiu stimulativ de 1.000 ron pentru castigatorul concursului
- Perioada de desfasurare a acestui concurs: pana la urmatoarea editie e Zilei comunei
- Popularizarea prin afise si flyere a acestui concurs cu o luna inainte de ziua comunei
- Oferirea de material tiparit pentru toti cei care sunt interesati de acest concurs
- Lansarea oficiala a concursului "Ia, traditie si simbol milenar", cu ocazia zilei comunei

Pasul II

- Alegerea unei echipe motivate si performante pentru realizarea de activitati productive de artizanat
-

-
- Invitarea la seminarii ce vor avea loc lunar pe tema realizarii iei
 - Oferirea unui set de panza si ate contra cost pentru realizarea iei
 - Prezentare de catre un formator si punere la dispozitie de materiale tiparite necesare realizarii iei

Pasul III

- Castigatorii sunt toti cei care au participat la acest proiect
- Analiza tuturor creatiilor si decernarea premiului celei mai bune competitoare cu ocazia manifestarii urmatoare a zilei comunei
- Scopul proiectului este de a descoperi persoanele care au aptitudini de creatori de arta populara
- Incheierea unei echipe care isi dovedeste valoarea prin creatie si spirit de echipa

Pasul IV

- Crearea unui cadru legal de sustinere a activitatii artizanale
- Crearea unei asociatii si parteneriat public privat cu scop lucrativ intre Consiliul Local si Asociatie
- Membrii echipei de lucru devin membri ai asociatiei

Pasul V

- Desfasurarea activitatii de productie si desfacere a produselor artizanale
-

-
- Membrii Asociației vor respecta criteriile de calitate impuse de către Asociație
 - Creațiile populare realizate de membri vor fi fotografiate și postate pe internet pe un site de vânzări
 - Plata acestora se face pe măsura vânzării acestora
 - Membrii asociației au program flexibil de lucru
 - Membrilor asociației li se acordă consultanța tehnică
 - Produsele realizate vor fi prezentate la târguri de prestigiu naționale, iar pentru cele vândute se vor face plăți creatorilor
 - Din produsele vândute se va reține un comision de către Asociație și un comision de către Consiliul Local

Perspective ale proiectului

- Crearea unui centru de artizanat cu renume și a unui muzeu vivanț în care să își desfășoare activitatea membrii asociației
 - Crearea de materii prime locale necesare desfășurării activității de creație populară
 - Aderarea la acest proiect de noi membri
 - Creșterea bunăstării membrilor Asociației
 - Participarea la evenimente de reprezentare națională și internațională a asociației
-

Aspecte economice

Cheltuieli initiale pentru concurs:

- Premiul de 1000 de lei ce se va acorda celei mai bune creatoare a iei la urmatoarea manifestare a zilei comunei.
- Spatiu de desfasurare a activitatii de creatie - o zi pe luna, seminar cu un formator, care prezinta tehnici de broderie, modele si modul de realizare al iei.
- Materiale de lucru: carti, fise, modele.

Cheltuieli dupa realizarea Asociatiei si a parteneriatului public privat

- Cheltuieli cu materia prima si materialele
- Cheltuieli de reprezentare la targuri si expozitii
- Spatiu de intrunire cu caracter ocazional, pentru prezentari si informari

Investitii de perspectiva

- Spatiu de desfasurare a activitatii - muzeu vivand, unde se vor desfasura activitati productive si in acelasi timp fiind un muzeu ce poate fi vizitat, vizitatorii sa aiba posibilitatea sa vada pe viu cum se fac iile.
-

-
- Dotarea spatiului cu obiectele necesare desfasurarii activitatii
 - Infiintarea de culturi necesare realizarii tesaturilor

Desfasurarea activitatii de vanzare

- Acoperirea cheltuielilor si investitiile se fac din activitatea de vanzare a creatiilor populare.
- Fiecare ie va avea notat pe eticheta numele producatorului, iar la vanzare se va nota in registrul de vanzari si numele producatorului. Astfel se va tine o evidenta a vanzarilor pe producator.
- Plata se face pe masura vanzarii articolelor.
- Vanzarea produselor se face pe internet, la targuri si expozitii sau in standuri amenajate.
- Din profitul obtinut, se imparte un quantum stabilit creatorului, Asociatiei si Consiliului Local.

Criterii de apreciere a creatiilor populare

- Materialul din care este creata camasa populara
 - Materialul cu care se fac ornamentatiile
 - Tiparul camasii populare specific zonei
 - Ornamentatia camasii populare specifice zonei
-

-
- Cromatica ornamentatiei camasii populare specifica zonei
 - Acuratetea modului de realizare a camasii populare si a ornamentatiei: finetea realizarii ornamentatiei, finisarea camasii

Scurt istoric despre ie

Portul popular românesc este creat precum o poveste ce a căpătat formă de-a lungul anilor, prin răbdare, iscusință și pricepere. Acesta are în compoziția sa o multitudine de articole vestimentare, ce se caracterizează printr-o deosebită strălucire decorativă, realizate printr-un număr foarte mare de modele artistice de broderie populară.

Piesa principală a costumului popular este **ia** (termen ce provine din latinescul tunicae lineae - tunică subțire purtată pe piele), piesă confecționată din pânză albă de bumbac, de in sau de borangic, fiind împodobită la gât, piept și la mâneci, cu motive geometrice, cu elemente din natură, cu ajutorul firului de mătase, ce acoperă o varietate de culori, cele mai frecvent întâlnite însă fiind roșu, albastru, alb, negru.

Un alt element decorativ folosit, sunt măregele. Ia păstrează vechea tradiție prin decorațiuni, care subliniază

diferențele de vârstă, statul social, caracterul sezonier, ocupația, preferințe, zona de circulație, starea socială etc.

Broderiile se realizeaza cu ata din bumbac sau matase.

- Atele cu care se realizeaza cusaturile este de preferat sa fie vopsite natural.
 - Prelucrarea materialelor din care se realizeaza iile se face in propria gospodarie.
 - Panza pentru realizarea iilor se tese in doua ite.
 - Iile se mai realizau din bumbac simplu sau din bumbac cu vraste in trei ite.
 - Panza este tesuta din: in, canepa, bumbac, borangic, lana tigaie.
 - Camasa de zi se realiza din canepa sau in fara ornamente.
 - Initial, iile se confectionau din in sau canepa, iar mai tarziu din bumbac. Bumbacul se folosea ca urzeala la panza de in, canepa, borangic sau lana tigaie.
 - La inceputul sec XX, iile au inceput sa se faca din bumbac.
 - In zona Barlad (Ivesti), ia era confectionata din panza de bumbac, tesuta in lacre (patrate), vraste de borangic si bumbac alb "sacaz", realizate la urzit si tesut.
 - Iile mai vechi se faceau cu altita croita separat. Camasile mai noi se croiau cu maneca dintr-o bucata.
 - Latimea panzei este de 50-60 cm.
-

-
- Odata panza tesuta se uda si se inalbea. Primavara, se uda dimineata la rau, apoi se punea la soare, zilnic 7-8 zile.
 - Dupa udat, urma intinsul panzei fara fier de calcat. Doua femei apucau capetele panzei apoi o intindeau dupa stalpii casei. Dupa care o asezau pe mosoare, o legau si o bagau in lada de zestre cu miros de busuioc si rozmarin.
 - In luna februarie femeile se apucau de cusutul iei.

Initial, pentru cusutul iei se foloseau fire de in, canepa, lana, borangic, vopsite natural.

Odata cu industrializarea, firul vopsit natural a fost inlocuit cu cel vopsit industrial.

Firele de in, canepa, borangic au fost inlocuite cu fir de bumbac numit "arnici" (fir in sase), cu mulineurile si matasea vegetala.

Firele de metal aurii si argintii s-au folosit de asemenea pentru realizarea motivelor ornamentale.

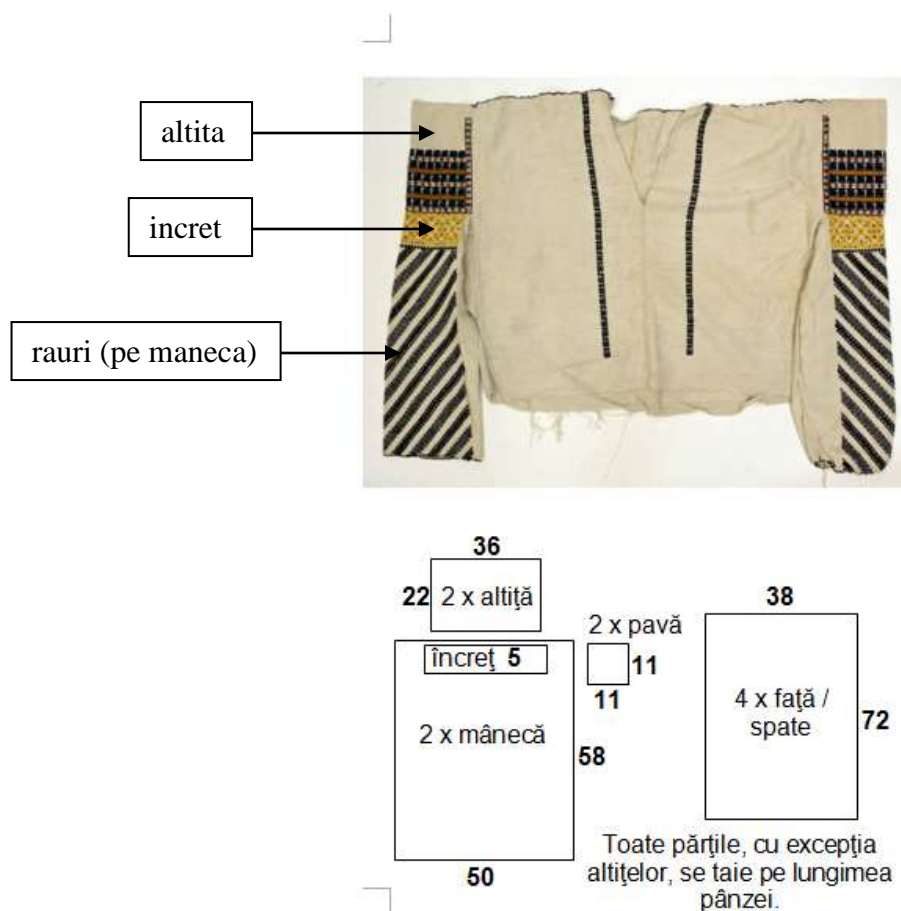
Dupa studierea diferitelor tipuri de arta s-a ajuns la concluzia ca "Viata este originea oricarui lucru" si ca la originea artei a stat un obiect real de cele mai multe ori preluat, contemplat din natura. Astfel motivele des intalnite pe iile din zona noastra sunt cele geometrice sau florale. Motivele geometrice sunt: linii, zig-zag-uri, spirale.

Culorile specifice pentru iile din Zona Moldovei sunt combinatiile de rosu cu negru sau galben cu albastru inchis.

Tipurul iei este cel moldovenesc: cu altita, incret si rauri.

Croiala se face din patru foi fara rascroiala: doua pentru piepti - fata si spate, si doua pentru maneci, clini, brezarau sau guler ingust. Foile se incretesc la gat formand brezaraul sau gulerul ingust.

Altita este campul ornamental orizontal, dispus pe umar. Are o latime de aproximativ 10,5 cm. Aceasta este mai ingusta decat maneca si se coase separat pe maneca, se

increteste, iar ornamentul executat langa altita se numeste increteala.

Sub altita se creaza incretul, dispus transversal, cusut cu motive de culoare deschisa alb sau crem, cu o latime de 4-6 cm. Increteala se executa cu fir de lanica sau arnici, motivul fiind unul geometric (romburi).

Randurile sau raurile, in numar de trei, pornesc din incret pana la incheietura mainii. Randurile pe maneca sunt "costisate" (in diagonala), sau randuri drepte.

Maneca se termina cu o banta si cu volanas sau era larga, libera. Ia avea clini sub brat.

Pe stanii din spate, in apropierea altitei se executa un rand de motive, iar pe stanii din fata se executa cate doua randuri de motive. Maneca se prindea de stan cu "zarfurele" (gaurele duble).

Ornamentele denumite "pui", cusute cu culorile rosu si negru impodobeau camasa la guler, gura, umar si pe bentita de la maneci.

La gat avea "lanute" lucrate cu iglita, ce se stangeau cu un snur (cordica).

Camasa de borangic se folosea la ocazii speciale, la nunta de catre mirese.

Ca puncte de cusatura utilizate mentionam: cruci, tighele, punctul batranesc, boghite, juvat.

In concluzie, ia face parte din viata noastra, fiind un mod de a ne influenta traiul. Daca am pastrat-o mai bine de 2000 de ani, trebuie sa avem grija sa o lasam generatiei de maine asa cu am mostenit-o, de o mare frumusetate, pura, eleganta, luminoasa si functionala prin excelenta. Ia este o expresie a geniului poporului nostru, din cele mai vechi timpuri pana azi, ea oglindind deopotriiva continuitatea si vechimea noastra pe aceste meleaguri.

Va invitam, pe voi cei care cunoasteti valoarea iei, in forma cea adevarata, sa contribuiti impreuna cu noi la pastrarea ei. Frumusetatea iei romanesti este un merit artistic al poporului nostru, o mandrie care a trecut de mult hotarele patriei.

